



Høgskolen i **Hedmark**
Campus Hamar

Bachelor - barnehagelærer

Retningslinjer for praksisopplæring

STUDIEÅRET 2015 - 16

Forord

Retningslinjer for praksisopplæring i barnehagelærerutdanningen gir informasjon om mål, innhold og organisering av praksis, og den avklarer de ulike aktørenes roller og ansvarsområder.

Retningslinjene omfatter praksisopplæringen for alle barnehagelærerstudentene som er tilknyttet Høgskolen i Hedmark. Den gir både generell informasjon om praksis i barnehagelærerutdanningen og spesiell informasjon knyttet til det enkelte studieår. Innholdet i praksis knyttet til det enkelte studieår, er beskrevet i emnebeskrivelsen for de ulike kunnskapsområdene.

Vi har tre organiseringer av barnehagelærerutdanningen som omfattes av denne planen:

- Heltid, campusbasert, Hamar, BLU
- Heltid, samlingsbasert, Hamar, BLUS
- Deltid, arbeidsplassbasert, Hamar, ABLU

Høgskolen i Hedmark har inngått partneravtaler med 38 barnehager gjeldende fra 01.08.13 til 31.07.17. Dette innebærer et tett og forpliktende samarbeid mellom høgskolen og praksisfeltet. Vi inngår i tillegg et stort antall korttidsavtaler med barnehager for å dekke det store behovet vi har for å sikre våre studenter gode praksissteder.

Vedlagt følger sentrale skjemaer og dokumenter som skal brukes av student og praksislærer.

Retningslinjene gjelder for studenter som har praksis i barnehagelærerutdanningen studieåret 2015 - 16. Mindre endringer kan forekomme, dette skal i så fall komme fram gjennom undervisningsplaner som ligger på Fronter.

Vi ønsker lykke til med praksisopplæringen og håper at den blir utviklende og lærerik for alle parter.

Hamar, august 2015

Karin Moen
Studieleder

1. GENERELT OM PRAKSIS	1
1.1 INNLEDNING	1
1.2 OMFANG OG ORGANISERING	1
1.3 PRAKSISSTEDER.....	1
2. RAMMER OG RETNINGSLINJER FOR PRAKSIS.....	2
2.1 RAMMER FOR PRAKSIS	2
2.2 ARBEIDSTIDEN I PRAKSIS	2
2.3 FRAVÆR I PRAKSIS	2
2.4 OBLIGATORISKE ATTESTER.....	3
3. ROLLER OG ANSVAR I PRAKSIS	3
3.1 INNLEDNING	3
3.2 STUDENTENS ROLLE OG ANSVAR.....	4
3.2.1 <i>Generelt</i>	4
3.3 STYRERS ROLLE OG ANSVAR	4
3.3.1 <i>Generelt</i>	4
3.4 PRAKSISLÆRERS ROLLE OG ANSVAR	5
3.4.1 <i>Generelt</i>	5
3.3.2 <i>Tilrettelegging</i>	5
3.5 PRAKSISADMINISTRASJONENS ROLLE OG ANSVAR	6
3.5.1 <i>Generelt</i>	6
3.6 PEDAGOGIKKLÆRERS SPESIELLE ROLLE OG ANSVAR	6
3.6.1 <i>Generelt</i>	6
3.7 FAGLÆRERS ROLLE OG ANSVAR	6
3.7.1 <i>Generelt</i>	6
4. STUDENTENS ARBEID I PRAKSIS.....	7
4.1 PROFESJONSUTØVELSE	7
4.2 LEDERDAGER.....	7
4.3 STUDENTENS PRAKSISMAPPE	8
4.4 OPPGAVER/ARBEIDSKRAV FRA HØGSKOLEN	8
5. ORGANISERING AV PRAKSISOPPLÆRINGEN	9
5.1. PRAKSISFORBEREDELSE	9
5.2 FØRPRAKSISMØTER	9
5.3 PRAKSISMØTER.....	9
5.4 PRAKSISSETTARBEID.....	10
5.5 STUDENTENES OG PRAKSISLÆRERNES EVALUERING AV PRAKSIS	10
6. VEILEDNING I PRAKSIS.....	11
6.1 OM VEILEDNING OG REFLEKSJON	11
6.2 VEILEDNINGSLØGG	11
7. VURDERING AV PRAKSIS	11
7.1 GENERELT	11
7.2 MIDTVEISVURDERING	12
7.3 PROSEDYRE VED FARE FOR IKKE BESTÅTT PRAKSIS.....	12
7.4 SLUTTAVURDERING	13
7.5 STUDENT SOM FÅR <i>IKKE BESTÅTT</i> PRAKSIS	14
8. SKIKKETHETSVURDERING	14
9. EMNEBESKRIVELSE 1. PRAKSISPERIODE, CAMPUS OG SAMLINGSBASERT	15
10. EMNEBESKRIVELSE 1. PRAKSISPERIODE, ARBEIDSPASSBASERT STUDIUM (ABLU).....	17
11. EMNEBESKRIVELSE 2. PRAKSISPERIODE, CAMPUS- OG SAMLINGSBASERT	19
12. EMNEBESKRIVELSE 2. PRAKSISPERIODE, ARBEIDSPASSBASERT STUDIUM (ABLU).....	22
13. EMNEBESKRIVELSE 3. PRAKSISPERIODE, CAMPUS OG SAMLINGSBASERT	24
14. SKJEMAER OG DOKUMENTER.....	27

1. GENERELT OM PRAKSIS

1.1 Innledning

Retningslinjer for praksisopplæring bygger på Forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning av 4.6.2012. Praksis har en sentral plass i barnehagelærerstudiet og er integrert i alle kunnskapsområder og i fordypningen. Praksis er en obligatorisk del av studiet. All praksis er veiledet og vurdert. Praksis er en læringsarena på lik linje med andre deler av utdanningen. Det skal være progresjon i praksisopplæringen. Studenten skal være en aktiv deltaker i barnehagens pedagogiske virksomhet, og på den måten utvikle kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse beskrevet i læringsutbyttebeskrivelsene.

1.2 Omfang og organisering

Praksisopplæringen har et omfang på 100 dager og skal gjennomføres i barnehage. 5 dager av praksis skal ha fokus på overgang barnehage/skole. 10 dager skal være tilknyttet fordypningen.

Praksismodell:

BLU = Campusbasert studium

BLUS = Samlingsbasert studium

ABLU = Arbeidsplassbasert studium

Praksisperiode	Praksistype	Semester	Dager BLU/BLUS
1. praksisperiode	Barnehagepraksis BLU	Høst/vår	15 dager/20 dager
	Barnehagepraksis BLUS	Høst/vår	15 dager/10 dager + 10 dager
	Barnehagepraksis ABLU	Høst/vår	15 dager/15 dager
2. praksisperiode	Barnehagepraksis BLU	Høst/vår	20 dager/20 dager
	Barnehagepraksis BLUS	Høst/vår	10 dager + 10 dager/ 10 dager + 10 dager
	Barnehagepraksis ABLU	Høst/vår	15 dager/15 dager
3. praksisperiode	Barnehagepraksis BLU	Høst/vår	10 dager/15 dager
	Barnehagepraksis BLUS	Høst/vår	10 dager/15 dager
	Barnehagepraksis ABLU	Høst/vår	15 dager/15 dager (i arbeidsplassbarnehagen)
4. praksisperiode bare ABLU	Barnehagepraksis ABLU	Høst	10 dager

Studenten skal være i samme barnehage høst- og vårperioden, men i ulike barnehager i 1. og 2. praksisperiode. Studenten på BLU og BLUS skal 3. praksisperiode primært være i en av barnehagene den har hatt praksis i tidligere i studiet. Studenter på ABLU skal i 3. praksisperiode ha praksis i arbeidsplassbarnehagen, de andre periodene i en ekstern barnehage.

1.3 Praksissteder

Praksisopplæringen organiseres gjennom formelle avtaler mellom høgskolen og barnehageeier. Høgskolen har langtidsavtaler med barnehageeiere om faste praksisplasser, i form av partneravtaler. I tillegg inngår vi korttidsavtaler med barnehager for å dekke behovet for praksisarenaer også for BLUS- og ABLU-studenter. De fleste av våre praksissteder er lokalisert i Mjøsområdet. BLUS- og ABLU-studenter får tildelt praksisplasser i Oppland, Hedmark, Akershus og Oslo, fortrinnsvis i rimelig nærhet av hjemstedet.

For at barnehager skal kunne være praksisbarnehager, er det en forutsetning at styrer og

praksislærer er utdannet barnehagelærer eller har kompetanse som pedagogisk leder. Det er ønskelig at praksislærer har arbeidet som pedagogisk leder/barnehagelærer i minst tre år og har formell veiledningskompetanse, minst 15 studiepoeng.

Det gis **ikke** anledning til å ha praksis i barnehage som studenten har/har hatt nære relasjoner til eller et eier-/ansettelsesforhold til. Studenter og barnehagene må merke seg at det **ikke** kan inngås vikaravtaler med studenter hvis studentene skal bruke barnehagen som praksissted i studiet.

2. RAMMER OG RETNINGSLINJER FOR PRAKSIS

2.1 Rammer for praksis

Før studenter kan gå ut i praksis forventes det at de er á jour i studieprogrammet og med arbeidskrav.

All praksis, herunder praksisforberedelse, innhold i praksis og etterarbeid, er **obligatorisk**. Innholdet i praksis blir gjennomgått og drøftet i forkant av praksisperiodene av faglærerne. Etter praksisperiodene er det praksisbearbeiding på høgskolen. Det vil fremgå av undervisningsplanen når dette er. **En student som ikke er til stede ved praksisforberedelser kan ikke gå ut i praksis før den har fått kunnskap/informasjon knyttet til praksis.** Pedagogikklærer har ansvar for å følge opp dette.

2.2 Arbeidstiden i praksis

Arbeidstiden i praksis er beregnet til 6,5 timer pr. dag, inklusiv pause, **i tillegg** skal hver student ha planlagt veiledning med praksislærer, 2 timer pr. 5. dag ved enepraksis, 3 timer pr. 5. dag ved parpraksis. I tillegg kommer deltakelse på foreldremøter, personalmøter, planleggingsdager og lignende. Studenten skal primært følge praksislærers vakter.

Studenten skal ikke bruke arbeidstiden i barnehagen til å planlegge opplegg, skrive oppgaver o.l.

Studenten følger barnehagen, ikke høgskolen, når det gjelder fridager og ferier. **Det er viktig å merke seg at alt fravær registreres, uansett årsak.**

I tilfeller der praksisperioden sammenfaller med planleggingsdager i barnehagen, er det styrer som har ansvar for at dagen(e) fylles med praksisrelevante arbeidsoppgaver for studenten, som eksempel:

- delta på planleggingsdagen
- få i oppgave å lage et pedagogisk opplegg
- skaffe seg oversikt over pedagogisk materiell i barnehagen
- planlegge et avdelingsmøte/personalmøte

Studenten skal **ikke** gis fri på slike dager, da må det i så fall registreres som fravær.

2.3 Fravær i praksis

Fravær skal meldes til praksislærer og skal dokumenteres gjennom egenmelding, se eget egenmeldingsskjema. **Dette skal legges ved sluttvurderingen for praksis.** Hvis studenten får sammenhengende fravær ut over tre dager skal han/hun i tillegg kontakte praksisadministrasjonen. Praksislærer fører protokoll over fraværsdager og – timer på praksisstedet. Sykefravær utover tre dager skal dokumenteres gjennom legeerklæring. Denne leveres praksislærer og heftes ved sluttvurderingen.

Studenter som har stort fravær i høstpraksisen, bør fortrinnsvis ta igjen disse fraværsdager samme høst.

Fravær

- Inntil 10 %: kan godkjennes av praksislærer ved dokumentasjon (sykdom eller annen velferdsgrunn)
- Mellom 10 og 20 %: kan godkjennes av praksisadministrasjon i samråd med studieleder etter en helhetlig vurdering, fravær som overstiger 10 % må tas igjen som hele dager
- Over 20 %: kan ikke godkjennes, studenten får tilbud om ny periode (andre forsøk). En student som har godkjent første del av praksisperioden (høstpraksisen) vil etter vurdering kunne få mulighet til bare å ta igjen vårpraksisen ved fravær utover 20 %, se kap. 7.5.

Ved dokumentert langtidsfravær kan praksisperioden avbrytes, den vil da ikke regnes som et forsøk. Avgjørelser knyttet til slike forhold tas i samarbeid mellom praksislærer og høgskolen, og bygger på en helhetsvurdering.

Deltakelse i organisasjonsarbeid

Permisjon fra praksis på grunn av deltakelse i organisasjonsarbeid på nasjonalt eller internasjonalt nivå (for eksempel deltakelse i idrett på landslagsnivå, representasjon for politisk organisasjon nasjonalt), kan innvilges av praksisadministrasjonen i samråd med studieleder. Permisjonen vil regnes som fravær.

Spesielle behov

Praksislærer skal legge til rette for studenter som har behov for tid til amming med inntil 1 time pr. dag. Ammetiden kommer i tillegg.

Studentens rolle ved fravær hos barnehagepersonalet/praksislærer

Studenter har ikke anledning til å være betalt vikar i barnehagen de har praksis i før sluttvurdering foreligger. Studenten skal ikke fungere som vikar når noen av barnehagepersonalet er fraværende. Styrer har myndighet til å avgjøre om det er behov for å sette inn vikar ved personalets sykdom ut i fra en helhetsvurdering i barnehagen.

Ved praksislærers fravær, er det styrers ansvar å sørge for kvalifisert vikar for praksislærer, slik at studenten får oppfølging/veiledning. Ved fravær ut over tre dager hos praksislærer, må styrer ta kontakt med praksisadministrasjonen.

Studenten skal **ikke** ha formelt juridisk ansvar i barnehagen.

2.4 Obligatoriske attester

Politiattest, helse- og taushetserklæring skal leveres og registreres i praksisadministrasjonen ved studiestart. Dersom obligatoriske attester ikke er registrert, får ikke studenten starte praksisopplæringen. Informasjon om de ulike attestene ligger på høgskolens hjemmesider: <http://hihm.no/utdanning/praksis/obligatoriske-attester>.

3. ROLLER OG ANSVAR I PRAKSIS

3.1 Innledning

Praksis er en integrert del av barnehagelærerutdanningen. Den skal være en del av alle kunnskapsområder og av fordypningene. Integreringen skal synliggjøres gjennom at kunnskapsområdene relateres til barnehagens hverdag og utfordringer, og av studentens studier i praksisfeltet.

Å avklare gjensidige forventninger er viktig. Arbeidet med dette starter på førpraksismøter på høgskolen der praksislærer og student deltar. Student og praksislærer skal gjennom drøftinger

komme fram til hvilke forventninger studenten har til seg selv og til praksislærer, og hvilke forventninger praksislærer har til studenten. Dette skal beskrives i *Forventnings- og prosessnotat for praksis i barnehagelærerutdanning* (vedlegg 1). Dette er ingen forhandlings situasjon, men en bevisstgjøring av student- og praksislærerrollen.

3.2 Studentens rolle og ansvar

3.2.1 Generelt

Praksisopplæringen forutsetter at studenten er aktiv deltaker i egen læreprosess. Studenten skal gå inn som aktiv samarbeidspartner, og ta rollen som planlegger og leder av strukturerte og spontane situasjoner/aktiviteter. I arbeid med barn er det dokumentert at den voksnes engasjement og interesse for barn er den viktigste faktoren i en barnehages kvalitet. Derfor vil det være avgjørende for praksislærers vurderinga v studenten i praksis at han/hun viser engasjement og interesse for å være sammen med barn. Det forventes progresjon i løpet av studiet, både faglig og personlig.

For studenter på ABLU-studiet vil tilnærmingen til praksis ha et tilleggsmoment ved at studenten har egen arbeidsplass å relatere kunnskaper og erfaringer til. Sammenlignende perspektiver mellom egen arbeidsplass og praksisbarnehagen vil slik sett være relevant og utviklende. Det vil for ABLU-studenter også være en spesiell utfordring å ha fokus på hva som skjer i rollen fra assistent/fagarbeider til barnehagelærer.

Studenten skal

- rette seg etter barnehagens gjeldende lover, forskrifter, vedtekter, instruksjoner m.m.
- gjøre seg kjent med Retningslinjer for praksisopplæring, herunder gjennomgå vurderingskriteriene som er konkretisert i skjema Vurderingstrapp for barnehagelærerutdanningen sammen med praksislærer ved oppstart av praksisperioden
- sette seg inn i barnehagens årsplan og bruke denne i sin planlegging
- gjøre praksislærer kjent med praksisvurdering(e) fra tidligere praksisperiode(r)
- lage en plan for praksisperioden sammen med praksislærer
- ha ansvar for utfylling av veiledningslogg
- ha medansvar for at veiledningen blir meningsfull, bl.a. ved å møte forberedt til veiledning og levere et praksisnotat/veiledningsnotat senest dagen før veiledningen skal finne sted
- delta aktivt i barnehagehverdagen og få økende ansvar
- ha medansvar for at målene for praksis innfris
- bekrefte at praksislærers sluttvurdering av praksis er lest ved å underskrive dokumentet, samt få en kopi
- evaluere praksislærer/praksisbarnehagen, se vedlegg 10

3.3 Styrers rolle og ansvar

3.3.1 Generelt

Styrer er praksislærers arbeidsgiver.

Styrer skal

- ha det overordnede ansvar for praksisopplæringen i barnehagen, administrativt og gjennom faglig tilrettelegging
- delta aktivt i samarbeidet med høgskolen og bidra til god kommunikasjon mellom høgskolen og praksislærerne
- følge opp Forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning og Retningslinjer for praksisopplæring
- sørge for at praksislærer får tid til å utføre praksislærerfunksjonen, herunder avsette tid til veiledning og samarbeidsmøter med høgskolen

- sørge for at studenten får hensiktsmessige arbeids- og læringsforhold, herunder også legge til rette for at studenten følger praksislærers arbeidstid
- legge til rette for at praksislærere som ikke har 15 studiepoeng praksisveiledning får deltatt på slik videreutdanning
- gi studentene informasjon om arbeidslivets rettigheter og plikter
- forberede hele barnehagen og foresatte på at det kommer student(er)
- ved praksislærers fravær utover tre sammenhengende dager, kontakte praksisadministrasjonen. Styrer skal da, i samarbeid med høgskolen, finne alternative løsninger for studentens praksisavvikling
- bidra til at student som må ta igjen deler av praksis får gjennomført det
- legge til rette for at barnehagen kan ta imot studenter som skal gjennomføre ulike oppgaver utenom praksisperiodene
- lese og signere sluttvurderingen på skjema Vurdering av student i barnehagepraksis

3.4 Praksislærers rolle og ansvar

3.4.1 Generelt

Praksislærere er å forstå som barnehagelærer/pedagogisk leder som har veilednings- og vurderingsansvar for studenten i praksisperioden.

Praksislærer skal

- følge opp Forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning og Retningslinjer for praksisopplæring, herunder veiledning og vurdering
- ta kontakt med pedagogikk lærer når det er tvil om studenten oppfyller målene for praksis
- forplikte seg til å delta på førpraksismøter, praksismøter (inklusive vurderingssamtale om studenten) og veiledningsmøter etter nærmere angitt plan mellom høgskolen, studenten og praksisbarnehagen
- forplikte seg på å tilegne seg kunnskaper om praksislærerrollen via skolering lagt ut på Fronter
- avsette tilstrekkelig tid til å utføre praksisopplæring
- i samarbeid med styrer ha ansvar for at studenten får variert erfaring med ulike sider av barnehagelæreryrket. For at studenten skal få best mulig utbytte av praksis, fremheves følgende områder som spesielt viktige: tilrettelegging, veiledning og vurdering
- ha ansvar for at forventninger avklares i oppstartsamtalet og at det settes opp en plan for veiledning, lederdager, midtveisvurdering og sluttvurdering i praksisperioden
- ha medansvar for at det føres logg fra veiledningssamtalene
- sette seg inn i eventuelle vurderinger fra tidligere praksisperioder og sammen med studenten bruke dette som utgangspunkt for planlegging av inneværende periode
- føre protokoll over studentens tilstedeværelse og informere høgskolen når studenten har fravær ut over tre dager eller uteblir fra praksis
- i samarbeid med høgskolen gi studenten sluttvurdering av praksisperioden
- forplikte seg til å ta veiledningspedagogikk, 15 studiepoeng, hvis vedkommende ikke har det fra før

3.3.2 Tilrettelegging

Med tilrettelegging menes at praksislærer i samarbeid med styrer har et særlig ansvar for studentens opplæring i barnehagen ved å sørge for at studenten får gode arbeidsvilkår. I dette ligger også å tilrettelegge for modellæring og erfaringslæring.

- **Modellæring** skjer ved at studenten lærer gjennom samvær med praksislærer og andre voksne, og observerer deres samhandling med barna. Det er av stor betydning at praksislærer er en tydelig modell og at studenten får rikelig mulighet til å se praksislærer i arbeid i ulike situasjoner. Ved at praksislærer er tydelig i dette arbeidet vil studenten kunne få erfaring og kunnskap om hva pedagogisk ledelse/arbeid er.

- **Erfaringslæring** vil si læring hvor studenten er aktiv i sin egen læringsprosess og er deltaker i det pedagogiske arbeidet med barna i barnehagen.

Begge disse formene for læring vil forutsette at studenten har vilje og evne til refleksjon over både egne erfaringer fra praksis og begreper fra teorien som forutsetning for ny erkjennelse og læring.

3.5 Praksisadministrasjonens rolle og ansvar

3.5.1 Generelt

Praksisadministrasjonen har medansvar for å utvikle og organisere praksisopplæringen. Videre har praksisadministrasjonen spesielt ansvar for kontakten med og oppfølging av praksislærere. Ansatte ved praksisadministrasjonen skal i samarbeid med studentene, faglærere og studieleder medvirke til å utvikle det pedagogiske og faglige innholdet i praksis.

Praksisadministrasjonen skal

- gjøre avtaler mellom høgskolen og barnehageeier om praksisopplæringen
- sammen med studieleder og faglærere, informere studentene om praksisopplæringen
- bidra til å utarbeide/redigere Retningslinjer for praksisopplæring
- være bindeledd mellom høgskolen og barnehagen
- planlegge førpraksismøter og fagdag i samarbeid med faglærere og studieleder

3.6 Pedagogikk lærers spesielle rolle og ansvar

3.6.1 Generelt

Pedagogikk lærer har et hovedansvar for studentens praksis og særlig for veiledning i forhold til studenter og praksislærere. Pedagogikk lærer skal bidra med generell didaktisk kompetanse, ha blikk for helheten i profesjonsstudiet og holde seg orientert om barnehagens rammer og innhold.

Pedagogikk lærer skal

- forberede studenten på praksisopplæringen, både faglig og praktisk
- bidra til at studenten gjennom praksis ser kunnskapsområdenes relevans i barnehagearbeidet
- bidra til at studenten utvikler og bearbeider fagdidaktiske perspektiv innen hvert kunnskapsområde
- planlegge førpraksismøter og skoling av nye praksislærere i samarbeid med faglærere, praksisadministrasjonen og studieleder
- forberede og lede praksismøter med studenter, praksislærere, faglærer og pedagogikk lærer
- støtte og veilede praksislærerne i deres arbeid
- ta initiativ til **samarbeid** med praksislærer om vurdering av studenten i forbindelse med praksismøte

3.7 Faglærers rolle og ansvar

3.7.1 Generelt

Faglærere har ansvar for de ulike kunnskapsområdene i barnehagelærerutdanningen ved høgskolen.

Faglærer skal

- forberede studenten på praksisopplæringen, både faglig og praktisk
- bidra til at studenten utvikler og bearbeider fagdidaktiske perspektiv innen hvert kunnskapsområde og ser deres relevans i barnehagearbeidet
- gi veiledning før, under og etter praksisperiodene i ulike fagdidaktiske spørsmål
- delta på førpraksismøter og informere praksislærere om obligatoriske arbeidskrav knyttet til praksisperiodene
- delta i praksismøter sammen med pedagogikk lærer, praksislærere og studenter

4. STUDENTENS ARBEID I PRAKSIS

Det er viktig at studenten får så allsidig praksis fra barnehagen som mulig. Dette gjelder alle sider av barnehagevirksomheten, men innholdet vil variere for de tre studieårene.

4.1 Profesjonsutøvelse

Studenten skal først og fremst **delta i det daglige arbeidet med barna, i forberedelser, planlegging, foreldresamarbeid, personalsamarbeid og i samarbeid med eksterne partnere**. Mye av arbeidet skal knyttes til direkte arbeid med barn, der noe er spontant og preget av her-og-nå-situasjoner, annet arbeid skal være forberedt gjennom didaktisk planlegging og presenteres skriftlig i førveiledning. Både det spontane og det planlagte arbeidet skal danne grunnlag for refleksjon og veiledning.

Studenten må se på praksislæreren som en rollemodell i dette arbeidet. Dette gjelder både hvordan praksislærer løser her-og-nå-situasjoner og hvordan hun/han forbereder planlagte aktiviteter som en del av det pedagogiske arbeidet. Studenten skal samtidig reflektere kritisk over hvordan praksislærer løser disse oppgavene og bringe refleksjonene inn i veiledningene. Studenten skal skrive praksisfortellinger og lage loggboknotater av episoder i løpet av dagen som kan danne grunnlag for pedagogiske refleksjoner. Slike praksisfortellinger og loggboknotater vil også kunne være utgangspunkt for veiledning.

Under følger en oversikt over **praktiske arbeidsoppgaver** som det er naturlig at studenten tar del i under praksisgjennomføringen:

- Planlegge, gjennomføre og vurdere samlingsstunder og andre pedagogiske aktiviteter ute og inne
- Delta i daglige rutinesituasjoner som stell, omsorg, måltider, av- og påkledning m.m.
- Få erfaring med ledelse av barn, f.eks. ved å lede flere pedagogiske opplegg med barna, primært med utgangspunkt i det som er fokus for praksisperioden (se plan for hvert studieår)
- Få erfaring med helheten i barnehagens drift gjennom deltagelse på tidlig- og senvakter, personalmøter, foreldremøter, avdelingsmøter m.m.
- Få varierte erfaringer med det daglige arbeidet i barnehagen, slik som oversikt over ulike former for pedagogisk materiell, planleggingsverktøy, innkjøp, dokumentasjon m.m.
- Få erfaring med ledelse av personalet, f.eks. lede et avdelingsmøte
- Få erfaring med kontakt og samarbeid med foreldre

Studenten skal bruke didaktiske verktøy når ulike aktiviteter skal planlegges, enten enkeltaktiviteter eller hele lederdager. Vedlagt følger et forslag til et skjema som studenten kan benytte, *Skjema for didaktisk planlegging* (vedlegg 12).

4.2 Lederdager

Studenten skal i løpet av praksis gjennomføre minst 15 lederdager. I andre praksisperiode skal minst 3 av dagene være sammenhengende. Antall gjennomførte lederdager i hver periode skal noteres på *Vurdering av student i barnehagepraksis* (vedlegg 8) og *Midtveisvurdering av student i barnehagepraksis* (vedlegg 7). En forutsetning for at studenten skal få utbytte av dette, er at de har hatt mulighet til å observere praksislærer i det daglige arbeidet, og gjennom dette blitt gjort kjent med hvilke lederoppgaver en pedagogisk leder har.

Lederdager innebærer at studenten skal få erfaring med pedagogisk ledelse i barnehagen. Pedagogisk ledelse kan defineres som ledelse av læringsprosesser. I barnehagen innebærer dette å

legge til rette for og lede barns læringsprosesser sammen med resten av personalet, foreldre/foresatte og eksterne samarbeidspartnere. Hovedansvaret for at disse prosessene kommer i gang, ledes og evalueres ligger hos praksislærer og styrer. Tre hovedområder er viktige:

- Didaktisk planlegging, gjennomføring og vurdering
- Personalledelse
- Pedagogisk ledelse i samspill med barnet/barnegruppen

Praksislærer skal være en modell for studenten og veilede studenten i dette arbeidet. Pedagogisk ledelse i praksis vil være noe ulik fra barnehage til barnehage. Dette innebærer at praksislærer har et handlingsrom her til å definere sin egen oppfatning av lederdager. I den forbindelse vil begrunnelser for den praktisk pedagogiske ledelsen i den aktuelle barnehagen være viktig for å synliggjøre tenkningen bak. Ved studentens planlegging av egne lederdager, står han/hun fritt med hensyn til å benytte barnehagens skjemaer for didaktisk planlegging, bruke egne utviklede skjemaer eller høgskolens *Skjema for didaktisk planlegging* (vedlegg 12). Det er helt sentralt at pedagogisk ledelse har et sterkt fokus på å utøve ledelse i forhold til barna i hverdagsaktiviteter og her-og-nå-situasjoner. Utvikling av pedagogisk blikk og evne til å se det enkelte barn og dets læringspotensial må være sentralt. Lederdager skal også inneholde ledelse av personalet.

For studentene er det nødvendig å observere og stille spørsmål ved den pedagogiske ledelsen som kommer til syne i praksis. Studenten skal også synliggjøre sin didaktiske tenkning ved å planlegge mål, innhold og arbeidsmåter, begrunne valgene og vurdere sine lederdager. Dette skal gjøres skriftlig og brukes i før- og etterveiledning med praksislærer. Erfaringer fra vurderingen blir også viktig for studentens forberedelse til neste lederdag. Fokus i forberedelsene vil være hvilken betydning pedagogisk ledelse kan få i forhold til arbeid med barn og hvilke pedagogiske perspektiver som ligger til grunn for dette arbeidet. De skriftlige planene skal forelegges praksislærer i rimelig tid før veiledning.

4.3 Studentens praksismappe

Studenten oppfordres til å lage en digital eller fysisk praksismappe.

Praksismappa kan inneholde

- ulike styringsdokumenter i barnehagen
- planlegging og evaluering av lederdager og oppgaver med grupper av barn over kortere og lengre tid (samlinger, uteaktiviteter, temaopplegg, formingsaktiviteter, lek etc.). Disse oppgavene skal vurderes av student og praksislærer i veiledningssamtalene
- veiledningslogg, praksisfortellinger og andre observasjonsnotater
- skriftlig midtveisvurdering
- evt. praksisvurderinger fra tidligere praksisperiode(r)

4.4 Oppgaver/arbeidskrav fra høgskolen

Studenten får oppgaver fra høgskolen innenfor ulike temaer, knyttet til kunnskapsområdene som er i fokus i den gjeldende praksisperioden. Gjennomføringen av slike oppgaver skal være en del av praksisarbeidet, og integreres i hverdagslivet i barnehagen. Planlegging av oppgavene ligger utenom praksistiden, jfr. punkt 2.2.

Faglærer/pedagogikk lærer har vurderingsansvar overfor obligatoriske arbeidskrav/oppgaver tilknyttet praksis. Praksislærer skal ikke vurdere skriftlige oppgaver som er gitt fra høgskolen, men studentens skriftlige arbeider skal forelegges praksislærer i rimelig tid til orientering før de leveres til høgskolen.

5. ORGANISERING AV PRAKSISOPPLÆRINGEN

5.1. Praksisforberedelser

Studentene har **obligatoriske praksisforberedelser** i forkant av praksisperioder, se punkt 2.1. Her går faglærerne gjennom sentrale oppgaver knyttet til praksis, gir relevant informasjon og arbeider med aktuelt fagstoff som er knyttet til praksisperiodene.

5.2 Førpraksismøter

Som en del av øvingslæreravtalen blir praksislærerne innkalt til førpraksismøte. Møtene er obligatoriske for studenter og praksislærere og har til hensikt å avklare forventninger og få felles informasjon om praksisopplæringen. Det blir satt fokus på enkelte av oppgavene som skal gjennomføres, og aktuelt fagstoff blir presentert. På disse møtene skal praksislærer og student møtes for å sette opp en plan for praksisperioden. Studenters fravær fra førpraksismøte, se punkt 2.1.

5.3 Praksismøter

Praksismøter avholdes mellom grupper av studenter, praksislærere, faglærer og pedagogikk lærer etter en nærmere angitt plan. Møtene avholdes på høgskolen. Forut for møtet skal student og praksislærer forberede studentens framlegg. Praksismøtet teller som deler av eller som hel praksisdag, avhengig av avstand til høgskolen.

Møtene bygger på en teoretisk forståelse knyttet til det vi kaller en **trepartsamtale**. I trepartsamtalen deltar studenter, praksislærere og høgskolens lærere som likeverdige partnere. Trepartsamtalen skal være en arena for refleksjon og fordypning. Målet er at praksiserfaringer skal bearbeides i møte med teorier og erfaringer, og at faglige problemstillinger skal belyses fra studenters, praksislæreres og faglæreres perspektiver.

Studentenes praksiserfaringer og deres aktuelle problemstillinger i tilknytning til fokuspunktene, er utgangspunktet for praksismøtene. For å sikre variasjon, bredde og progresjon i praksisopplæringen har hver praksisperiode ulike fokusområder som studentene skal tilegne seg kunnskap om.

Hovedmålet med møtet er at alle skal øke sin kompetanse i forhold til barnehagelærerprofesjonen. Læringsstrategien i møtet er analyse av praksisfortellinger. Dette er en form for pedagogisk dokumentasjon som kan bidra til refleksjon og læring hos den enkelte. En forutsetning for møtet er at man møter hverandre som likeverdige partnere med et felles ansvar for å få belyst den situasjonen som undersøkes best mulig ut fra den kunnskapen og erfaringen hver enkelt sitter inne med.

I dette møtet er alle en del av barnehagelærerutdanningen hvor deltakerne har ulike roller:

Studentene skal forberede et framlegg til møtet ut fra de praksisoppgaver som gis og for øvrig bidra med fagkunnskap og praksiserfaring.

Praksislærer skal delta på møtet og bidra med sin praksiserfaring og sin fagkunnskap.

Pedagogikk lærer skal lede møtet og bidra med sin faglige kompetanse.

Andre faglærere skal delta på møtet og bidra med sin faglige kompetanse.

Der studentens framlegg er et arbeidskrav, er det pedagogikk lærer som vurderer dette til Godkjent/Ikke godkjent.

Praksismøtene er organisert slik:

Del 1, tid: ca. 30 min. pr. student

- Studenten presenterer sitt framlegg gjennom en praksisfortelling
- Alle får drøftet sitt framlegg i gruppa etter tur, og det forventes at alle i møtet er aktive

Del 2, tid: ca. 5 min. pr. student

- Studenten får kort tilbakemelding på framlegget, og vurdering der framlegget er et arbeidskrav. Lærerne har ansvar for dette. Praksislærer deltar på denne delen av møtet.

Del 3, vurderingssamtale

- Ca 5 min. pr. student settes av til vurderingssamtale mellom pedagogikklærer og praksislærer. Denne foregår individuelt for hver enkelt student. Se kap. 7.4.

Vurderingssamtalen skal bl.a. bygge på følgende **sjekkpunkter**:

- Er alle obligatoriske arbeidskrav gjennomført, jfr. undervisningsplan for praksis
- Har studenten gjennomført didaktiske opplegg
- Oppfyller studenten kravene som er spesifisert i vurderingstrappen
- Viser studenten interesse, engasjement, faglig forståelse og begrunnelser
- Er studenten forberedt til og er aktiv i veiledning
- Er studenten pålitelig i forhold til avtaler m.m.

Møtenes varighet vil variere ut fra antall studenter. Alle må avsette tid i henhold til estimert tidsbruk angitt over.

Det vil i løpet av praksisperioden bli arrangert et praksismøte på våren mellom grupper av studenter, praksislærere, faglærer og pedagogikklærer. Hovedfokus på møtet er knyttet til de aktuelle kunnskapsområder for praksisperioden. Praksislærer har med et utkast til vurdering av studenten som drøftes med pedagogikklærer.

5.4 Praksisetterarbeid

Etter avsluttet praksisperiode, vil det være fokus på obligatorisk praksisetterarbeid. Det er faglærerne og pedagogikklærer som er ansvarlig for dette arbeidet.

5.5 Studentenes og praksislærernes evaluering av praksis

Alle studentene skal etter hver praksisperiode evaluere praksisopplæringen i barnehagen. Dette skal gjøres på skjema *Studentens evaluering av praksislærer og praksisbarnehage* (vedlegg 10). I sluttsamtalen, som skal avholdes siste dag i praksis, skal praksislærer gjøres kjent med evalueringen, og det skal skje **etter** at studenten har fått sin sluttvurdering. Studenten leverer evalueringen til høgskolens praksisadministrasjon **senest 10 dager** etter avsluttet praksis.

Alle praksislærere skal evaluere høgskolens forberedelser og gjennomføring av praksis på skjema *Praksislærers evaluering av høgskolen* (vedlegg 11). Evalueringen sendes høgskolen senest 10 dager etter avsluttet praksis sammen med vurderingen av studenten. For praksislærer som har studenter i ulike praksisperioder i løpet av studieåret, kan det sendes en samlet evaluering etter at siste periode er avsluttet.

6. VEILEDNING I PRAKSIS

6.1 Om veiledning og refleksjon

Studenten skal øve seg på å gi faglige begrunnelser for sin virksomhet i praksis. Sammenheng mellom teori og praksis blir derfor et sentralt utgangspunkt for veiledning på dette området.

Veiledning i praksis bør ta utgangspunkt i studentens egne og personalets handlinger i barnehagen, og reflektere over disse på bakgrunn av teoretisk, etisk og erfaringsbasert kunnskap. Refleksjon bidrar på denne måten til å skape handlingsberedskap til barnehagelæreryrket.

Praksislærer har ansvar for individuell og regelmessig veiledning med studenten. Veiledningen skal foregå dels i egne møter mellom student og praksislærer og være uforstyrret av andre arbeidsoppgaver, dels fortløpende og samtidig med arbeidet i barnehagen. Deler av avsatt tid til veiledningen skal brukes til før- og etterveiledning. **Planlagt veiledning må forberedes av både student og praksislærer.** Til veiledningen skal studenten levere en praksisfortelling eller et praksisnotat som skal danne grunnlaget for samtalen. Forutsetning for at veiledning og praksisopplæring i barnehagen skal medvirke til utvikling fram mot barnehagelæreryrket, er at studenten formulerer egne læringsmål og er aktiv i egen læringsprosess. Forutsetning for at veiledning og praksisopplæring i barnehagen skal medvirke til utvikling fram mot barnehagelæreryrket, er at studenten formulerer egne læringsmål og er aktiv i sin egen læringsprosess. Vurderingskriteriene i *Vurderingstrapp for barnehagelærerutdanning* må trekkes inn i denne prosessen gjennom hele praksisperioden, både av student og praksislærer. Veiledningen kan være individuell eller i gruppe, der det er flere studenter i samme barnehage.

Veiledningen skal være forberedt fra begge parter og ha følgende omfang:

- **Enepraksis:** 2 t veiledning pr. 5 dag i praksis
- **Parpraksis:** 3 t veiledning pr. 5 dag i praksis (individuell og i gruppe).

6.2 Veiledningslogg

Det skal føres **veiledningslogg** på skjema *Veiledningslogg* (vedlegg 2) for hver planlagte veiledningsøkt. Hensikten med loggen er å kvalitetssikre/dokumentere veiledningen mellom praksislærer og student i praksisbarnehagen. Loggen er beregnet på den veiledningen som er planlagt, forberedt og som foregår i egne møter. Det er studentens ansvar å fylle ut punktene i loggen underveis i veiledningstimen, og både student og praksislærer gjennomgår og signerer loggen når veiledningstimen er over. Studenten har ansvar for å oppbevare loggen, f.eks. i praksismappen, og praksislærer skal ha en kopi. Loggen vil være en dokumentasjon som viser at veiledningen har vært i samsvar med intensjonen i Retningslinjer for praksisopplæring.

7. VURDERING AV PRAKSIS

7.1 Generelt

Med vurdering menes i denne sammenhengen først og fremst at praksislærer gir studenten fortløpende tilbakemeldinger. Løpende vurderinger/underveisvurderinger gis slik at studenten er gjort kjent med hva hun/han bør arbeide videre med. I tillegg skal studenten ha skriftlig midtveisvurdering og sluttvurdering. Midtveisvurderingen gis av praksislærer. Der praksislærer er i tvil om denne vurderingen, skal det tas kontakt med pedagogikk lærer. Sluttvurderingen er en felles vurdering gitt av pedagogikk lærer og praksislærer.

Vurderingen av studenten skal foretas på bakgrunn av en helhetsvurdering av hans/hennes innsats i praksis. Enkelthendelser og detaljer skal betraktes som deler av en større helhet. All vurdering tar

utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser for hver praksisperiode i gjeldende emneplaner og Retningslinjer for praksisopplæring.

Praksislærer har et spesielt ansvar for det som skjer i barnehagen, herunder oppgaver som er gitt av høgskolen. Hvis praksislærer er i tvil om studentens måloppnåelse som er satt for praksisperioden, skal praksislærer ta kontakt med pedagogikklærer så snart som mulig.

7.2 Midtveisvurdering

Praksislærer har ansvar for at det foretas en individuell midtveisvurdering. Denne skal framlegges for studenten i slutten av høstpraksis. Vurderingen skal være skriftlig og skal ta utgangspunkt i mål for praksis og vurderingskriteriene som er konkretisert i skjema *Vurderingstrapp for barnehagelærerutdanningen* (se vedlegg). Midtveisvurderingen skal dokumenteres på skjema for *Midtveisvurdering* (vedlegg 7), sendes høgskolen til praksisadministrasjonen innen 10 virkedager etter at høstpraksis er gjennomført. Midtveisvurderingen skal være rettleidende og støttende for studentens videre arbeid i praksis og gjennomføres i alle praksisperiodene. Det presiseres at studenter **kan** stryke i praksis selv om de ikke har fått varsel om dette ved midtveisvurderingen. Praksislærer tar kontakt med pedagogikklærer ved tvil om studentens måloppnåelse.

7.3 Prosedyre ved fare for Ikke bestått praksis

Studenten er i praksis for å utvikle seg og lære. Det stilles likevel krav til studentens arbeid og innsats, og dette vurderes av praksislærer. En praksisperiode kan vurderes til Ikke bestått dersom studenten viser store mangler i forhold til målene for praksis og vurderingskriteriene som er konkretisert i vurderingstrappa (se vedlegg). Praksisen gjennomføres da på nytt i en annen barnehage.

Prosedyrer:

Høstpraksis:

- Praksislærer samtaler i veiledning med student om måloppnåelse i praksis. Praksislærer forteller om sin bekymring rundt mangel på måloppnåelse i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene og vurderingskriteriene i vurderingstrappa. Praksislærer må skissere helt konkrete punkt hvor studenten må forbedre seg og følge dette opp videre i veiledning.
- Praksislærer tar kontakt med pedagogikklærer som koordinerer praksis for det aktuelle trinnet. Denne har ansvar for oppfølging i praksis og gir nødvendig veiledning til praksislærer.
- Pedagogikklærer som koordinerer praksis tar ved behov kontakt med studenten.
- Ved midtveisvurdering sender praksislærer inn skjema: *Melding om fare for Ikke bestått praksis* og *Skjema for midtveisvurdering*.
- Pedagogikklærer innkaller studenter som har fått slik melding til en samtale. Samtalen skal handle om studentens tanker om hvordan han/hun skal jobbe med tilbakemelding fram mot og i ny praksis til våren.

Vårpraksis:

- Praksislærer har en tidlig veiledningssamtale med student der plan og forventninger til vårpraksisen tydeliggjøres med utgangspunkt i midtveisvurderingen.
- Praksislærer tar kontakt med pedagogikklærer som koordinerer praksis, ved behov.
- Det avsettes ekstra tid på praksismøtet i vurderingsøkta spesielt for praksislærer til disse studentene.

- **For BLU-studenter:**
Praksislærer har med utkast til vurdering av studenten til praksismøtet. Praksislærer og pedagogikk lærer vurderer om det er *Bestått praksis*. Dette møtet vil foregå i løpet av vårpraksisen.
- **For BLUS-studenter:**
Praksismøtet og vurderingssamtalen vil som regel foregå **mellom** de to to-ukers praksisperiodene på våren. Her vil det ikke forventes at praksislærer har klart et forslag til vurdering, men har klare tanker om måloppnåelse. For BLUS-studenter som man er i tvil om får *Bestått praksis*, vil det kunne være nødvendig med en ekstra telefonkontakt mot slutten av den siste to-ukersperioden.
- **For ABLU-studenter:**
Praksismøtet og vurderingssamtalen vil foregå etter en nærmere angitt plan.

Studenter som har fått *Ikke bestått i praksis* har en oppfølgingssamtale med studieleder før vedkommende tar opp igjen praksisperioden slik at en sikrer at studenten er innforstått med krav som stilles.

7.4 Sluttvurdering

Sluttvurderingen består av:

- Del 1 Praksislærers vurdering**
- Del 2 Pedagogikk lærers vurdering**
- Del 3 Høgskolens helhetsvurdering**

Del 1. Praksislærers vurdering bygger på:

- Vurdering av studentens arbeid i barnehagen
- Samtaler mellom praksislærer og pedagogikk lærer på praksismøtet om studentens måloppnåelse i praksisperioden

Det skal avholdes en individuell sluttsamtale mellom praksislærer og student siste praksisdag der vurderingen legges fram. Denne vurderingen består av to sider som framkommer av skjema *Vurdering av student i barnehagepraksis* (vedlegg 8):

- Side 1: praksislærers vurdering av om praksisperioden er Bestått/Ikke bestått
- Side 2: praksislærers skriftlige vurdering innenfor de ulike kunnskapsområdene, se side 2 i *Vurdering av student i barnehagepraksis*

Det er **viktig** at det i vurderingen etter hver praksisperiode kommer fram hva som er studentens styrke, og hva studenten skal arbeide videre med innenfor hvert kunnskapsområde.

Praksis i barnehagen vurderes som **Bestått/Ikke bestått** og skrives under av praksislærer og styrer. Student skriver under på at han/hun er kjent med vurderingen.

Vurderingen av student, inklusiv eventuelle egenmeldinger/legeerklæringer, skal sendes av praksislærer til praksisadministrasjonen per post innen 10 dager etter avsluttet praksis. Studenten skal ha kopi av skjemaet. Studenten har ansvar for at vurderingen fra foregående praksisperiode legges fram for praksislærer i neste periode. Vurderinger fra praksislærere kan ikke brukes som attest når studenten søker jobb.

Del 2. Pedagogikk lærers vurdering bygger på:

- Obligatoriske arbeidskrav/oppaver knyttet til Emnebeskrivelsen i praksis og som høgskolen skal godkjenne, herunder praksismøte
- Samtaler mellom praksislærer og pedagogikk lærer ved praksismøte og ellers ved tvil om studentens måloppnåelse i praksisperioden

Del 3. Høgskolens helhetlige vurdering av praksisperioden.

Høgskolen godkjenner praksisperioden som *Bestått* når del 1 av vurderingen er bestått og del 2 av vurderingen er godkjent. Når dette er klart registreres praksisperioden som bestått. Det er altså først når alle arbeidskrav/oppaver også er godkjent at praksisperioden som helhet vurderes til bestått.

7.5 Student som får *Ikke bestått* praksis

Student som får *Ikke bestått* praksis, **må ta hele praksisperioden** på nytt, inklusiv alle oppgaver knyttet til praksis. Dette vil da oftest bety at de må legge inn et ekstra studieår for å kunne fullføre utdannelsen. Det er ikke mulig å avvike praksis i sommerferien, da denne perioden ikke vil gi det faglige utbyttet som kreves.

Studenter som vurderes til *Ikke bestått* praksis har anledning til å ta opp igjen praksisperioden én gang til, jfr. Eksamensregelverk for Høgskolen i Hedmark, § 3.6.

Studenter kan ikke begynne på neste praksisperiode før foregående praksisperiode er bestått. Dette for å sikre faglig progresjon i tråd med emneplanene.

Studenter som har godkjent del 1 av praksisperioden, og blir syke i del 2 (dokumentert ved legeerklæring), kan, etter en helhetlig vurdering, få mulighet til å ta igjen bare del 2 av praksisperioden. Hele del 2 må da tas igjen.

Oppmelding til ny/utsatt praksisperiode

Studenter som skal ha ny/utsatt praksis, må selv ta kontakt med praksisadministrasjonen i god tid før perioden skal gjennomføres.

8. SKIKKETHETSVURDERING

Informasjon om skikkethet ligger på Høgskolen hjemmeside
<http://hihm.no/utdanning/praksis/skikkethetsvurdering>

Tvilsmelding

Tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til skikkethetsansvarlig på avdelingen. Skjema for Tvil om skikkethet ligger i ovennevnte link.

9. EMNEBESKRIVELSE 1. PRAKSISPERIODE, CAMPUS OG SAMLINGSBASERT

Emnets navn

1. praksisperiode

Emnekode

2BPRAC-1-1

2BPRAS-1-1

Studiepoeng

0

Semester

Høst og vår

Språk

Norsk

Sist revidert

Juni 2013

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens virksomhet og barnehagelærerens rolle
- har kunnskap om observasjonsmetoder og kan bruke disse
- har kunnskap om barns væremåte, omsorgs-, leke- og læringsbehov
- har kunnskaper om hvordan barnehagen arbeider med mangfold og likeverd
- har kunnskap om hvordan bruk av ulike leke- og læringsarenaer kan stimulere til allsidig utvikling
- har kunnskap om barns kosthold og helse

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn, preget av vilje til innlevelse og anerkjennelse av hvert enkelt barn
- kan sammen med andre utføre pedagogisk ledelse med spesiell vekt på barns utvikling, lek og læring
- kan sammen med andre planlegge og gjennomføre gode samtaler/samspill med barn om etiske spørsmål
- kan sammen med andre legge til rette for fysiske og naturfaglige aktiviteter i ulike miljøer for alle barn
- kan observere, planlegge, lede og vurdere pedagogiske aktiviteter med barn
- er medvirkende og inspirerende sammen med barn i deres bevegelseslek og naturopplevelser

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over teoretisk kunnskap i et tverrfaglig perspektiv og bruke disse systematisk i planlegging av praksis
- har begynnende forståelse for yrkesetiske spørsmål knyttet til yrkesprofesjonen
- har begynnende forståelse for dannelsesprosesser hos barn

- kan håndtere ulike typer tilbakemeldinger fra veileder og ha forståelse for egen dannelsesprosess

Innhold

Høstpraksis

Kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike fagområder

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle leke- og lærings situasjoner og i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- barns væremåte og behov, syn på barn
- barns lek og hverdagsliv og den voksnes rolle
- helhetlig perspektiv på lek/læring/utvikling/danning

Vårpraksis

Kunnskapsområde Samfunn, religion, livssyn og etikk

Kunnskapsområde Natur, helse og bevegelse

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle leke- og lærings situasjoner og i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- bygge videre på innhold fra høstpraksisen
- pedagogisk ledelse av konkrete aktiviteter, herunder 3 lederdager
- pedagogisk grunnsyn, danning
- faglig innhold fra Samfunn, religion, livssyn og etikk og Natur, helse og bevegelse

Organisering og arbeidsformer

Se også informasjon i Retningslinjer for praksisopplæring

Høstpraksis

- 15 dager knyttet til kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike fagområder

Vårpraksis

- 20 dager knyttet til kunnskapsområde Samfunn, religion, livssyn og etikk og kunnskapsområde Natur, helse og bevegelse

Generelt

- Praksis foregår i samme barnehage høst og vår
- Aktiv deltakelse i barnehagens arbeid
- Gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene BULL1, SRLE og NHB
- Bruke observasjon og skrive praksisfortellinger
- Delta i veiledning

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan godkjennes ved dokumentasjon og etter særskilt vurdering
- Deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 1. studieår

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap.

10. EMNEBESKRIVELSE 1. PRAKSISPERIODE, ARBEIDSPLOSSBASERT STUDIUM (ABLU)

Emnets navn

1. praksisperiode

Emnekode

2BPRAA-1-1

Studiepoeng

0

Semester

Høst/Vår

Språk

Norsk

Sist revidert

Juni 2014

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens virksomhet og barnehagelærerens rolle
- har kunnskap om observasjonsmetoder og kan bruke disse
- har kunnskap om barns væremåte, omsorgs-, leke- og læringsbehov
- har kunnskaper om hvordan barnehagen arbeider med mangfold og likeverd
- har kunnskap om hvordan bruk av ulike leke- og læringsarenaer kan stimulere til allsidig utvikling
- har kunnskap om barns kosthold og helse

Ferdigheter

Kandidaten

- kan sammen med andre utføre pedagogisk ledelse med spesiell vekt på barns utvikling, lek og læring
- kan sammen med andre planlegge og gjennomføre gode samtaler/samspill med barn om etiske spørsmål
- kan sammen med andre legge til rette for fysiske og naturfaglige aktiviteter i ulike miljøer for alle barn
- kan observere, planlegge, lede og vurdere pedagogiske aktiviteter med barn

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over teoretisk kunnskap i et tverrfaglig perspektiv og bruke disse systematisk i planlegging av praksis
- har begynnende forståelse for yrkesetiske spørsmål knyttet til yrkesprofesjonen
- har begynnende forståelse for dannelsesprosesser hos barn
- kan håndtere ulike typer tilbakemeldinger fra veileder og ha forståelse for egen dannelsesprosess

Innhold

Høstpraksis

Kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring 1 (BULL1)

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle leke- og lærings situasjoner og i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- barns væremåte og behov, syn på barn
- barns lek og hverdagsliv og den voksnes rolle
- helhetlig perspektiv på lek/læring/utvikling/danning

Vårpraksis

Kunnskapsområde Natur, helse og bevegelse (NHB)

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle leke- og lærings situasjoner og i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra høstpraksisen
- pedagogisk ledelse av konkrete aktiviteter, herunder 3 lederdager
- pedagogisk grunnsyn, danning
- faglig innhold fra kunnskapsområde Natur, helse og bevegelse

Organisering og arbeidsformer

Se også informasjon i retningslinjer for praksisopplæring

Høstpraksis

- 15 dager med fokus på innhold fra kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring 1

Vårpraksis

- 15 dager med fokus på kunnskapsområde Natur, helse og bevegelse

Generelt

- Praksis foregår i samme barnehage høst og vår
- Aktiv deltakelse i barnehagens arbeid
- Gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene BULL1 og NHB
- Bruke observasjon og skrive praksisfortellinger
- Delta i veiledning

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan godkjennes av praksislærere ved dokumentasjon, se kap. 2.3.
- Deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 1. praksisperiode.

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

11. EMNEBESKRIVELSE 2. PRAKSISPERIODE, CAMPUS- OG SAMLINGSBASERT

Emnets navn

2. praksisperiode

Emnekode

2BPRAC-2-1

2BPRAS-2-1

Studiepoeng

0

Semester

Høst/Vår

Språk

Norsk

Sist revidert

Juni 2014

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om leken som fenomen og som arena for læring, vennskap og kontakt mellom barn
- har kunnskap om aktuelle teorier om barns utvikling, lek, læring og danning
- har kunnskaper om bruk av ulike pedagogiske og digitale verktøy for å fremme barns lek og læring
- har innsikt i hvordan kunst og kultur bidrar til ulike opplevelser og uttrykksformer, læring og danning
- har kunnskap om kommunikasjon- og samspillsteorier i estetiske sammenhenger
- har kunnskaper om barns matematiske utvikling, barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, også i flerspråklige og flerkulturelle perspektiv
- har kunnskaper om lekens betydning for språk- og matematikklæring
- har kunnskaper om overgang barnehage/skole

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og framstå som en bevisst rollemodell
- kan planlegge, grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av erfaring og kunnskap, herunder spørsmål knyttet til sosialt og kulturelt mangfold og overgang barnehage/skole
- kan lede pedagogiske prosesser
- kan planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere kunstneriske og kunstpedagogiske prosesser med og for barn
- kan bruke varierte uttrykksformer i det kreative arbeidet med barn
- kan observere, legge til rette for, kartlegge og følge opp barns språk- og matematikkutvikling
- kan organisere et inkluderende og stimulerende læringsmiljø for matematisk og språklig utforskning, fortelling og høytlesing

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utøve profesjonelt skjønn, vise grunnleggende toleranse og faglig innsikt
- kan dokumentere og evaluere barnehagens arbeid med språk, tekst og matematikk
- forstår barnehagelærerens betydning som medskaper, deltaker og rollemodell i barns utforskning og uttrykk, kjenner betydningen av og kan stimulere barns skaperglede og mestringsfølelse

Innhold

Høstpraksis BLU

Kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring (BULL2)

Kunnskapsområde Kunst, kultur, kreativitet (KKK)

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle lek- og lærings situasjoner i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra 1. studieår
- aktivt deltakelse i pedagogiske situasjoner, arenaer, miljøer, se komplekse sammenhenger
- danning
- temaer fra de aktuelle kunnskapsområder
- overgang barnehage-skole (totalt 5 dager, høst og vår)
- 3 lederdager

Vårpraksis BLU

Kunnskapsområde Kunst, kultur, kreativitet (KKK)

Kunnskapsområde Språk, tekst, matematikk (STM)

Studenten skal aktivt observere og delta formelle og uformelle lek- og lærings situasjoner i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra tidligere praksisperioder
- voksenrollen, makt, etikk
- identitet som barnehagelærer
- temaer fra de aktuelle kunnskapsområder
- overgang barnehage-skole (totalt 5 dager, høst og vår)
- 4 lederdager

Høstpraksis BLUS

Kunnskapsområde Kunst, kultur, kreativitet (KKK)

Kunnskapsområde Språk, tekst, matematikk (STM)

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle lek- og lærings situasjoner i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra tidligere praksisperioder
- voksenrollen, makt, etikk
- identitet som barnehagelærer
- temaer fra de aktuelle kunnskapsområder
- overgang barnehage-skole (totalt 5 dager, høst og vår)
- 3 lederdager

Vårpraksis BLUS

Kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring (BULL2)

Kunnskapsområde Kunst, kultur og kreativitet (KKK)

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle lek- og lærings situasjoner i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra 1. studieår
- aktivt deltakelse i pedagogiske situasjoner, arenaer, miljøer, se komplekse sammenhenger

- danning
- temaer fra de aktuelle kunnskapsområder
- overgang barnehage-skole (totalt 5 dager, høst og vår)
- 4 lederdager

Organisering og arbeidsformer

Se også informasjon i retningslinjer for praksisopplæring

Høstpraksis BLU

- 20 dager knyttet til kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring og kunnskapsområde Kunst, kultur og kreativitet

Vårpraksis BLU

- 20 dager knyttet til kunnskapsområde Språk, tekst og matematikk og kunnskapsområde Kunst, kultur og kreativitet

Høstpraksis BLUS

- 20 dager knyttet til kunnskapsområde Språk, tekst og matematikk og kunnskapsområde Kunst, kultur og kreativitet

Vårpraksis BLUS

- 20 dager knyttet til kunnskapsområde Barns utvikling, lek og læring og kunnskapsområde Kunst, kultur og kreativitet

Generelt:

- Praksis foregår i en annen barnehage enn i 1. praksisperiode
- Praksis foregår i samme barnehage høst og vår
- Aktiv deltakelse i barnehagens arbeid
- Gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene BULL1, SRLE og NHB
- Delta i veiledning

Forkunnskaper

- Praksis fra 1. praksisperiode må være bestått for å kunne starte 2. praksisperiode.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan godkjennes av praksislærere ved dokumentasjon, se kap. 2.3.
- Deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 2. praksisperiode

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

12. EMNEBESKRIVELSE 2. PRAKSISPERIODE, ARBEIDSPASSBASERT STUDIUM (ABLU)

Emnets navn

2. praksisperiode

Emnekode

2BPRAA-2-1

Studiepoeng

0

Semester

Høst/Vår

Språk

Norsk

Sist revidert

Mai 2015

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens virksomhet og barnehagelærerens rolle
- har kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med mangfold og likeverd
- har kunnskap om leken som fenomen og som arena for læring, vennskap og kontakt mellom barn
- har kunnskap om aktuelle teorier om barns utvikling, lek, læring og danning
- har kunnskaper om bruk av ulike pedagogiske og digitale verktøy for å fremme barns lek og læring
- har kunnskaper om barns matematiske utvikling, barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, også i flerspråklige og flerkulturelle perspektiv
- har kunnskaper om lekens betydning for språk- og matematikklæring
- har kunnskaper om overgang barnehage/skole

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og framstå som en bevisst rollemodell
- kan planlegge, grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av erfaring og kunnskap, herunder spørsmål knyttet til sosialt og kulturelt mangfold og overgang barnehage/skole
- kan lede pedagogiske prosesser
- kan observere, legge til rette for, kartlegge og følge opp barns språk- og matematikutvikling
- kan organisere et inkluderende og stimulerende læringsmiljø for matematisk og språklig utforskning, fortelling og høytlesing

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utøve profesjonelt skjønn, vise grunnleggende toleranse og faglig innsikt
- kan dokumentere og evaluere barnehagens arbeid med språk, tekst og matematikk

Innhold

Høstpraksis

- Fokus på innhold fra kunnskapsområdene SRLE og STM
- Bygge videre på innhold fra 1. praksisperiode
- Danning
- Overgang barnehage/skole
- 3 lederdager

Vårpraksis

- Fokus på innhold fra kunnskapsområdene STM og BULL
- Bygge videre på innhold fra tidligere praksisperioder
- Aktivt skape pedagogiske situasjoner, arenaer, miljøer, se komplekse sammenhenger
- Voksenrollen, makt, etikk
- Identitet som barnehagelærer
- Overgang barnehage-skole
- 3 lederdager

Organisering og arbeidsformer

- Praksis foregår i en annen barnehage enn i 1. studieår
- Praksis foregår i samme barnehage høst og vår
- Aktiv deltakelse i barnehagens arbeid
- Gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene
- Delta i veiledning

Høstpraksis

- 15 dager knyttet til kunnskapsområdene Språk, tekst, matematikk og Samfunn, religion, livssyn, etikk

Vårpraksis

- 15 dager knyttet til kunnskapsområdene Språk, tekst, matematikk og Barns utvikling, lek og læring

Forkunnskaper

- Praksis fra 1. praksisperiode må være bestått for å kunne starte på 2. praksisperiode.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan utfra en helhetlig vurdering godkjennes
- Deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 2. praksisperiode

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

13. EMNEBESKRIVELSE 3. PRAKSISPERIODE, CAMPUS OG SAMLINGSBASERT

Emnets navn

Praksis 3. praksisperiode

Emnekode

2BPRAC-3-1

2BPRAS-3-1

Studiepoeng

0

Semester

Høst

Språk

Norsk

Sist revidert

Oktober 2014

Høstpraksis

Læringsutbytte

Fordypning

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Kandidaten

- har bred kunnskap innenfor den fordypningen som er valgt

Ferdigheter

Kandidaten

- kan planlegge og gjennomføre aktiviteter innenfor den fordypning de har valgt
- kan grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av erfaring og kunnskap knyttet til temaer i fordypningen

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utøve profesjonelt skjønn innenfor valgt fordypning
- kan dele kunnskaper og refleksjoner med medarbeidere i barnehagen knyttet til valgt fordypning

Innhold

- Se emnebeskrivelse og undervisningsplan for den aktuelle fordypning

Organisering og arbeidsformer

- 2 uker praksis høst knyttet til fordypningen

Vårpraksis

Læringsutbytte

Kunnskapsområde Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid (LSU)

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om relevant forskning, metoder og verktøy som grunnlag for ledelses- og utviklingsarbeid
- har kunnskap om ledelse og veiledning av mennesker med ulik bakgrunn og ulike forutsetninger

Ferdigheter

Studenten

- kan vise selvstendighet i å lede veilednings- og samarbeidsprosesser i utviklingsarbeid og pedagogisk arbeid med barn, personale og foresatte
- kan anvende relevant profesjonsforskning i utvikling av barnehagen og barnehagelærerprofesjonen
- kan selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, begrunne, gjennomføre, dokumentere og evaluere pedagogisk arbeid
- kan ta i bruk egnede metoder og verktøy i arbeidet med utviklings- og læringsprosesser
- kan samtale med barn om etiske, religiøse, filosofiske og livssynsmessige spørsmål
- kan stimulere til demokratiforståelse ved å utøve demokrati i praksis

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over egen dannelsesprosess og ha en kritisk tilnærming til egen profesjonsutøvelse
- kan lede pedagogisk arbeid og ta beslutninger som fører til utvikling av barnehagens praksis
- har relasjonell forståelse og kompetanse og mestrer kommunikasjon med barn, foresatte og personale
- kan være i konstruktiv dialog med hjemmet og eksterne samarbeidspartnere
- kan se hvordan strukturelle og kulturelle forhold legger rammer for ledelse og utviklingsarbeid
- kan identifisere områder som krever utviklingsarbeid og kan vurdere hvilke ledeshandlinger som er nødvendige for å realisere en ønsket utvikling

Innhold

- Studentene skal planlegge, gjennomføre og vurdere et utviklingsarbeid
- 5 lederdager

Organisering og arbeidsformer

- 3 uker praksis vår knyttet til kunnskapsområde Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid

Forkunnskaper

- Praksis fra 2. praksisperiode må være bestått for å kunne starte på 3. praksisperiode.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan utfra en helhetlig vurdering godkjennes

- Deltakelse på førpraksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgsolen, se undervisningsplaner for praksis 3. studieår

Vurderingsordning

Høgsolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

14. SKJEMAER OG DOKUMENTER

Nedenfor er en oversikt over hvilke skjemaer og dokumenter som er vedlagt:

1. *Forventnings- og prosessnotat for praksis i barnehagelærerutdanningen*
2. *Veiledningslogg*
3. *Vurderingstrapp BLU/BLUS 1. praksisperiode*
4. *Vurderingstrapp ABLU 1. praksisperiode*
5. *Vurderingstrapp BLU/BLUS 2. praksisperiode*
6. *Vurderingstrapp ABLU 2. praksisperiode*
7. *Midtveisvurdering av student i barnehagepraksis*
8. *Vurdering av student i barnehagepraksis*
9. *Melding om fare for Ikke bestått praksis*
10. *Studentens evaluering av praksislærer og praksisbarnehage/praksisskole*
11. *Praksislærers evaluering av høgskolen*
12. *Skjema for didaktisk planlegging*
13. *Egenmeldingsskjema*

Utover dette fins alle sentrale planer, skjemaer og dokumenter for praksisgjennomføringen på Høgskolens websider:

<http://hihm.no/prosjektsider/praksis-i-laererutdanningene/barnehagelaererutdanning>

I Fronter ligger praksislistene, arbeidskrav og oppgaver i tilknytning til hver praksisperiode, i tillegg også undervisningsplaner, litteraturlister, støtteark til undervisning m.m. Praksislærere vil få lesetilgang til studentenes kullrom. Det blir orientert om brukernavn og passord, samt kullrom ved henvendelse til praksisadministrasjonen.

Forventnings- og prosessnotat for praksis i barnehagelærerutdanningen

Notatet skal fylles ut og brukes aktivt gjennom hele praksisperioden. Målene for praksis skal tydeliggjøres og konkretiseres. Det er også viktig at man mot slutten av praksisperioden tenker mot neste periode og tydeliggjør hvilke målområder studenten skal arbeide videre med. Det er studenten som har hovedansvaret for å fylle ut og bruke skjemaet i samarbeid med praksislærer.

Forventninger fra student til praksislærer:	
Forventninger fra praksislærer til student:	

(fortsetter neste side)

MÅL OG INNHOLD I PRAKSIS

MÅL OG INNHOLD I PRAKSIS	
Hva skal studenten lære, få trening i, få erfaring med i praksisperioden? Dette må knyttes til målene for praksis i den aktuelle perioden (se Retningslinjer for praksisopplæring/ vurderingstrapp)	Hva må gjøres for å oppnå målene? (studentens arbeid, støtte fra praksislærer)
Høst praksis	Ved oppstart
Vår praksis	Midtveis
	Mot slutten

Dato

Praksislærers underskrift

Dato

Studentens underskrift

Veiledningslogg

Logg nr		Dato/ kl	
Studenten(e)s navn		Praksislærers navn	
Studentens årstrinn/ praksisperiode			
Barnehage			
Evt. forfall			

SAKER SOM ER TATT OPP I VEILEDNINGEN	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
SAKER SOM SKAL TAS OPP OG FORBEREDES TIL NESTE VEILEDNINGSTIME	
1.	
2.	
3.	

Dato og klokkeslett for neste veiledningstime _____

Loggen bekreftes av:

Praksislærer

Student / Studenter

Vurderingstrapp for BLU/BLUS 1. praksisperiode

1. praksisperiode høst	1. praksisperiode vår
15 dager praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelse for praksis BULL 1	20 dager praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelsene i for praksis SRLE og NHB
Kunnskaper	Kunnskaper
<p>Studenten skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (KD, 2011) og en begynnende forståelse for hvordan barnehagen arbeider med føringene fra rammeplanen i Årsplan for barnehagen - kunnskap om barnehagens juridiske rammer (bl. a. taushetsplikt og opplysningsplikt) - noe kunnskap om observasjon og hvordan barnehagen bruker observasjon i barnehagen - en begynnende forståelse av hvordan barn uttrykker seg i leken og hvordan de viser at de lærer og mestrer - en begynnende forståelse for hvordan barn uttrykker behov for omsorg - en begynnende forståelse for samspill mellom barn/barn og mellom barn/voksen - en begynnende forståelse for hvordan barnehagen arbeider med å inkludere alle barna i et inkluderende fellesskap - en begynnende forståelse for hvordan barns medvirkning kommer til uttrykk og hvordan barnehagen arbeider med barns medvirkning - kunnskap om barnehagens verdigrunnlag og barnehagens rolle som verdiformidler 	<p>Studenten skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - noe kunnskap om barnehagen som organisasjon og barnehagens plass i velferdsstaten - kunnskap om hva som er barnehagelærerens rolle i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold og oppgaver - noe kunnskap om barnehagens og hjemmets rolle i forhold til sosialisering - kunnskap om de observasjonsmetoder barnehagen bruker - kunnskap om ulike leke- og læringsarenaer og hvordan disse kan tas i bruk, for eksempel lekeplassen ute - noe kunnskap om voksnes rolle som pedagogisk leder - kunnskap om hvordan de ansatte går inn i omsorgsfulle relasjoner med barn - kunnskap om barns helse, for eksempel påkledning, renslighet, betydningen av vennskap for barns psykiske helse - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med kosthold, og hvordan de bruker måltidet som en pedagogisk arena - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med helse, miljø og sikkerhet (HMS) i barnehagen - kunnskap om barnehagens kultur- og livssynsmangfold og hvordan dette kommer til uttrykk i barnehagens hverdag - kunnskap om faglige begrunnelser for planlegging, gjennomføring og vurdering av samlingsstund, garderobesituasjon og måltid - kunnskap om barn og medier
Ferdigheter	Ferdigheter
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - øve på å bruke observasjon aktivt i barnehagens hverdagssituasjoner og trene på å skrive praksisfortellinger - vise interesse for barns lek og hvordan barn samhandler i leken - være oppmerksom på barns initiativ og la barn medvirke i lek og læring - inspirere og medvirke til bevegelseslek og naturopplevelser for eksempel ved å være en god rollemodell for barna - møte barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt - vise oppmerksomhet og støtte barns læringsprosesser - i samarbeid med personalet i barnehagen legge til rette for barns lek og læring i ulike situasjoner og ulike barnegrupper 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrive praksisfortellinger og bruke disse som utgangspunkt for veiledning - undre seg sammen med barna og gjennomføre samtaler hvor barns tanker og spørsmål om etikk og livssyn kommer til uttrykk - ta hensyn til barn og barnegrupperes interesse og initiativ i planlegging, gjennomføring og vurdering i forbindelse med egne lederdager - sette i gang lek og vurdere sin egen rolle i leken for eksempel som observatør, inspirator, leder eller medleker - anvende fagstoff om didaktisk planlegging og pedagogisk ledelse i skriftlige planer, gjennomføring og vurdering i forbindelse med egne lederdager - i samarbeid med barnehagen planlegge og legge til rette for at barna får utfolde seg motorisk og at de får være med å utforske og oppleve fysiske fenomener og naturen i nærmiljøet

Generelle kompetanse	Generell kompetanse
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - i drøftinger med praksislærer vise en begynnende forståelse for barns læring og utvikling knyttet til lek - vise en begynnende forståelse for hvordan det praktiske arbeidet i barnehagen kan begrunnes faglig - kunne vise en begynnende tverrfaglig forståelse i ulike drøftinger av det pedagogiske opplegget i barnehagen - vise en begynnende forståelse for spørsmål knyttet til barnehagens grunnleggende verdisyn for eksempel likeverd, mangfold, respekt, likestilling - begynne å reflektere over egen læringsprosess knyttet til praksiserfaringer i barnehagen - vise ansvar, selvstendighet og engasjement i forhold til de oppgaver han/hun har blitt pålagt eller har tatt på seg - vise punktlighet og møte forberedt 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - i drøftinger med praksislærer vise en begynnende forståelse for hva danning kan være i barnehagen - vise en begynnende oppfatning av eget pedagogiske grunnsyn og vise sin egen stemme for eksempel i drøftinger som angår barns beste og fellesskapet i barnehagen, i analyse av praksisfortellinger og i veiledning - vise en begynnende oppfatning av eget verdisyn og samtidig være bevisst på den etiske forpliktelsen som uttrykkes i rammeplanen - i veiledning med praksislærer vise forståelse for hvordan veiledning, tilegnelse av teoretiske kunnskaper og praktiske erfaringer kan få betydning i egen læringsprosess - vise noe kunnskap om pedagogisk ledelse i et tverrfaglig perspektiv og anvende denne kunnskapen i planlegging, gjennomføring og vurdering av ulike pedagogiske situasjoner i barnehagen - vise forståelse for hva veiledning er, reflekterer over hva han/hun trenger veiledning på og viser vilje til å ta i mot veiledning - kunne gjenkjenne etiske dilemma som kan oppstå i barnehagen og reflektere over mulige handlingsalternativer og konsekvenser - vise en anerkjennende holdning overfor barn og foreldre, i ord, i handling og i skriftlige arbeider

Vurderingstrapp for ABLU 1. praksisperiode

1.praksisperiode høst	1.praksisperiode vår
15 dager praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelse for praksis BULL 1	15 dager praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelsene i for praksis BULL1 og NHB
Kunnskaper	Kunnskaper
<p>Studenten skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (KD, 2011) og en begynnende forståelse for hvordan barnehagen arbeider med føringene fra rammeplanen i Årsplan for barnehagen - kunnskap om barnehagens juridiske rammer (bl. a. taushetsplikt og opplysningsplikt) - kunnskap om barns lek, læring og utvikling - kunnskap om observasjon og hvordan barnehagen bruker observasjon i barnehagen - en begynnende forståelse av hvordan barn uttrykker seg i leken og hvordan de viser at de lærer og mestrer - en begynnende forståelse for hvordan barn uttrykker behov for omsorg - en begynnende forståelse for samspill mellom barn/barn og mellom barn/voksen - en begynnende forståelse for hvordan barns medvirkning kommer til uttrykk og hvordan barnehagen arbeider med barns medvirkning - kunnskap om hva en praksisfortelling er og hensikten med den - kunnskap fra emnene i BULL1 og hvordan denne kunnskapen kan belyse ulike sider ved praksis 	<p>Studenten skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om hva som er barnehagelærerens rolle i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold og oppgaver - kunnskap om de observasjonsmetoder barnehagen bruker - kunnskap om ulike leke- og læringsarenaer og hvordan disse kan tas i bruk, for eksempel lekeplassen ute - noe kunnskap om voksnes rolle som pedagogisk leder - kunnskap om hvordan de ansatte går inn i omsorgsfulle relasjoner med barn - kunnskap om barns helse, for eksempel påkledning, renslighet, betydningen av vennskap for barns psykiske helse - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med kosthold, og hvordan de bruker måltidet som en pedagogisk arena - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med helse, miljø og sikkerhet (HMS) i barnehagen - kunnskap om faglige begrunnelser for planlegging, gjennomføring og vurdering av samlingsstund, garderobesituasjon og måltid
Ferdigheter	Ferdigheter
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - øve på å bruke observasjon aktivt i barnehagens hverdags situasjoner og trene på å skrive praksisfortellinger - vise interesse for barns lek og hvordan barn samhandler i leken - være oppmerksom på barns initiativ og la barn medvirke i lek og læring - inspirere og medvirke til bevegelseslek og naturopplevelser for eksempel ved å være en god rollemodell for barna - møte barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt - vise oppmerksomhet og støtte barns læringsprosesser - i samarbeid med personalet i barnehagen legge til rette for barns lek og læring i ulike situasjoner og ulike barnegrupper - trene på å skrive praksisnotat som grunnlag for veiledning - fylle ut og anvende en veiledningslogg 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrive praksisfortellinger og bruke disse som utgangspunkt for veiledning - ta hensyn til barn og barnegrupper interesse og initiativ i planlegging, gjennomføring og vurdering i forbindelse med egne lederdager - sette i gang lek og vurdere sin egen rolle i leken for eksempel som observatør, inspirator, leder eller medleker - anvende fagstoff om didaktisk planlegging og pedagogisk ledelse i skriftlige planer, gjennomføring og vurdering i forbindelse med egne lederdager - i samarbeid med barnehagen planlegge og legge til rette for at barna får utfolde seg motorisk og at de får være med å utforske og oppleve fysiske fenomener og naturen i nærmiljøet - -vise forståelse for hva veiledning er, reflektere over hva en trenger veiledning på og vise vilje til å ta i mot veiledning

Generelle kompetanse	Generell kompetanse
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - i drøftinger med praksislærer vise en begynnende forståelse for barns læring og utvikling knyttet til lek - vise en begynnende forståelse for hvordan det praktiske arbeidet i barnehagen kan begrunnes faglig - kunne vise en begynnende tverrfaglig forståelse i ulike drøftinger av det pedagogiske opplegget i barnehagen - begynne å reflektere over egen læringsprosess knyttet til praksiserfaringer i barnehagen - vise en begynnende forståelse for profesjonsetiske spørsmål - vise ansvar, selvstendighet og engasjement i forhold til de oppgaver han/hun har blitt pålagt eller har tatt på seg - vise punktlighet og møte forberedt 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - i drøftinger med praksislærer vise en begynnende forståelse for hva dannelse kan være i barnehagen - vise en begynnende oppfatning av eget pedagogiske grunnsyn og vise sin egen stemme for eksempel i drøftinger som angår barns beste og fellesskapet i barnehagen, i analyse av praksisfortellinger og i veiledning - i veiledning med praksislærer vise forståelse for hvordan veiledning, tilegnelse av teoretiske kunnskaper og praktiske erfaringer kan få betydning i egen lærings-/og dannelsesprosess - vise noe kunnskap om pedagogisk ledelse i et tverrfaglig perspektiv og anvende denne kunnskapen i planlegging, gjennomføring og vurdering av ulike pedagogiske situasjoner i barnehagen - vise forståelse for hva veiledning er, reflekterer over hva han/hun trenger veiledning på og viser vilje til å ta i mot veiledning - vise en anerkjennende holdning overfor barn og foreldre, i ord, i handling og i skriftlige arbeider

Vurderingstrapp for BLU/BLUS 2. praksisperiode

2. praksisperiode høst	2. praksisperiode vår
15 dager praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelse for praksis BULL 2 og KKK	20 dagers praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelse i for praksis KKK og STM
Kunnskaper	Kunnskaper
Studenten skal ha <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om lek og hvordan barn i leken tar kontakt med hverandre, oppretter og opprettholder vennskap og hvordan barn lærer gjennom lek - kunnskap om personalets rolle i lek - kunnskap om læring og danning og hvordan dette kommer til uttrykk i barnehagens pedagogiske arbeid - kunnskap om hvordan barnehagen tar i bruk ulike pedagogiske og digitale verktøy for å fremme barns lek, læring og danning - kunnskap om hvordan barnehagen legger til rette for estetiske erfaringer, opplevelser og uttrykk i det fysiske miljøet - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med å stimulere barns lek, læring og danning gjennom kunst, kultur og kreativitet 	Studenten skal ha <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om hvordan barnehagen systematisk planlegger, begrunner og dokumenterer lek, læring og danning i barnehagen, bl. a. arbeid med årsplan og periodeplaner - kunnskap om kunstpedagogiske teorier som kan begrunne didaktiske valg på estetiske områder som musikk, arkitektur, dans, drama og bildende kunst - kunnskap om hvordan barnehagen stimulerer barns språklige og matematiske utvikling gjennom lek - kunnskap om hvordan barnehagen stimulerer barns språklige uttrykk, både muntlig og skriftlig - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med språk i et flerkulturelt og flerspråklig perspektiv - kunnskap om hvordan barnehagen legger til rette for at barn kan utforske matematiske begreper i hverdags situasjoner - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med overgang mellom barnehage og skole
Ferdigheter	Ferdigheter
Studenten skal <ul style="list-style-type: none"> - gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og være en bevisst rollemodell - planlegge, begrunne og reflektere over sitt eget pedagogiske arbeid og stille spørsmål til andres pedagogiske arbeid - være lyttende og oppmerksom i forhold til hvordan barn uttrykker seg på estetiske områder - ta i bruk varierte uttrykksformer i skapende virksomhet sammen med barna 	Studenten skal <ul style="list-style-type: none"> - være en tydelig leder i forhold til barn, barnegrupper og personalet - ta selvstendige valg og lede pedagogiske prosesser i barnehagen - planlegge, begrunne, dokumentere og vurdere kunstneriske prosesser med og for barn - observere og kartlegge barns språklige og matematiske utvikling sammen med personalet i barnehagen - bidra til å organisere et inkluderende og stimulerende læringsmiljø for matematisk og språklig utforskning, samtaler, fortelling, høytlesing og bruk av digitale verktøy - sammen med veileder drøfte arbeidsmåter studenten får kjennskap til i grunnskolens første trinn opp mot barnehagens arbeidsmåter

Generell kompetanse	Generell kompetanse
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - vise evne, vilje og initiativ i arbeidet i barnehagen - vise grunnleggende innlevelse, toleranse og faglig innsikt i samspill med barn, foreldre og medarbeidere - legge til rette for og stimulere barns skaperglede og mestringsfølelse - se hvert enkelt barn som aktive deltakere med evner og forutsetninger til å medvirke i barnehagens kunst- og kulturliv 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha innsikt i det profesjonelle ansvaret som ligger til yrket - utøve profesjonelt skjønn i planlegging av barnehagens innhold og i det daglige arbeidet i barnehagen - vise etisk og faglig innsikt ved refleksjon over barns integritet og barndommens egen verdi basert på forståelse av demokrati, likeverd og likestilling - ha kunnskap om og vise forståelse for barnehagelærerens betydning som medskaper, deltaker og rollemodell i barns kunstneriske utforsking og uttrykk - dokumentere og evaluere barnehagens arbeid med språk, tekst og matematikk

Vurderingstrapp for campusbaserte ABLU 2. praksisperiode

3. praksisperiode høst	3. praksisperiode vår
<p>15 dager praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelse for praksis SRLE og STM</p> <p>For kunnskapsområder som går over to semestre, må man se helhetlig på hva studentene skal kunne, ha ferdigheter og generell kompetanse om</p>	<p>15 dagers praksis knyttet til læringsutbytte i emnebeskrivelse i for praksis STM og BULL2</p>
Kunnskaper	Kunnskaper
<p>Studenten skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om barnehagen som organisasjon og barnehagens plass i velferdsstaten - kunnskap om barnehagens kultur- og livssynsmangfold og hvordan dette kommer til uttrykk i barnehagens hverdag - kunnskap om barn og medier - kunnskap om hva som er barnehagelærerens rolle i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold og oppgaver - kunnskap om barnehagens og hjemmets rolle i forhold til sosialisering - kunnskap om faglige begrunnelser for planlegging, gjennomføring og vurdering av ulike aktiviteter - kunnskap om hvordan barnehagen stimulerer barns språklige og matematiske utvikling gjennom lek - kunnskap om hvordan barnehagen stimulerer barns språklige uttrykk, både muntlig og skriftlig 	<p>Studenten skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med språk i et flerkulturelt og flerspråklig perspektiv - kunnskap om hvordan barnehagen legger til rette for at barn kan utforske matematiske begreper i hverdags situasjoner - kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med overgang mellom barnehage og skole - kunnskap om lek og hvordan barn i leken tar kontakt med hverandre, oppretter og opprettholder vennskap og hvordan barn lærer gjennom lek - kunnskap om personalets rolle i lek - kunnskap om læring og danning og hvordan dette kommer til uttrykk i barnehagens pedagogiske arbeid - kunnskap om hvordan barnehagen tar i bruk ulike pedagogiske og digitale verktøy for å fremme barns lek, læring og danning - kunnskap om hvordan barnehagen systematisk planlegger, begrunner og dokumenterer lek, læring og danning i barnehagen, bl. a. arbeid med årsplan og periodeplaner
Ferdigheter	Ferdigheter
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - møte barns tro, spørsmål og undring med alvor og respekt - vise oppmerksomhet og støtte barns læringsprosesser - i samarbeid med personalet i barnehagen legge til rette for barns lek og læring i ulike situasjoner og ulike barnegrupper - gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og være en bevisst rollemodell - planlegge, begrunne og reflektere over sitt eget pedagogiske arbeid og stille spørsmål til andres pedagogiske arbeid - observere og kartlegge barns språklige og matematiske utvikling sammen med personalet i barnehagen 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - bidra til å organisere et inkluderende og stimulerende læringsmiljø for matematisk og språklig utforskning, samtaler, fortelling, høytlesing og bruk av digitale verktøy - sammen med veileder drøfte arbeidsmåter studenten får kjennskap til i grunnskolens første trinn opp mot barnehagens - være en tydelig leder i forhold til barn, barnegrupper og personalet - ta selvstendige valg og lede pedagogiske prosesser i barnehagen

Generell kompetanse	Generell kompetanse
<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - vise en begynnende forståelse for spørsmål knyttet til barnehagens grunnleggende verdier for eksempel likeverd, mangfold, respekt, likestilling - vise etisk og faglig innsikt ved refleksjon over barns integritet og barndommens egen verdi basert på forståelse av demokrati, likeverd og likestilling - dokumentere og evaluere barnehagens arbeid med språk, tekst og matematikk 	<p>Studenten skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha innsikt i det profesjonelle ansvaret som ligger til yrket - utøve profesjonelt skjønn i planlegging av barnehagens innhold og i det daglige arbeidet i barnehagen - vise ansvar, selvstendighet og engasjement i forhold til de oppgaver han/hun har blitt pålagt eller har tatt på seg - vise punktlighet og møte forberedt - vise evne, vilje og initiativ i arbeidet i barnehagen - vise grunnleggende innlevelse, toleranse og faglig innsikt i samspill med barn, foreldre og medarbeidere



Høgskolen i Hedmark
Campus Hamar

Midtveisvurdering av student i barnehagepraksis i barnehagelærerutdanningen

Barnehagelærerstudenten vurderes til *Bestått/Ikke bestått* i praksis ved slutten av hvert studieår. Etter praksis i høstsemesteret har praksislærer ansvar for at det foretas en individuell midtveisvurdering. Vurderingen skal ta utgangspunkt i mål for praksis og vurderingskriteriene som er konkretisert i vurderingstrappen og i emnebeskrivelsen for praksis. Dette skal være rettleidende og støttende for studentens videre arbeid. Det presiseres at studenten kan stryke i praksis selv om de ikke får varsel om dette ved midtveisvurdering. Praksislærer tar kontakt med høgskolen når studenten står i fare for ikke å få bestått praksis eller ved tvil om studentens måloppnåelse. Midtveisvurderingen skal underskrives av praksislærer, styrer og student. Studenten skal ha en kopi og originalen sendes av praksislærer til praksisadministrasjonen.

Studentens navn		Studentnummer	
Studieår		Studium BLU/BLUS/ABLU	
Praksislærers navn			
Praksisdager høst		Dokumentert fravær høst (egenmelding vedlegges)	
Antall lederdager			
Praksisbarnehage			

Vurderingstrapp for Barnehagelærerutdanningen gir en skjematisk fremstilling av progresjon i forhold til hva man kan forvente av studenten i de ulike praksisperiodene. De ulike punktene bygger på hverandre, så en må også se på punkter i de tidligere årene når en gjør en vurdering av studenten. Vurderingstrappen er ment som et hjelpemiddel i vurderingsarbeidet, og danner grunnlag for midtveis- og sluttvurdering av studenten. Vurderingstrappen ligger som vedlegg i *Retningslinjer for praksisopplæring*.

Praksislærer sender midtveisvurderingsskjemaet til Høgskolen i Hedmark innen 10 dager etter avsluttet praksis i høstsemesteret:

Høgskolen i Hedmark, Praksisadministrasjonen campus Hamar, Postboks 400, 2418 Elverum

Dato	Praksislærers underskrift
Dato	Styrers underskrift
Dato	Studentens kvittering på mottatt melding

Vurdering av praksis

For hvert av hovedområdene skal praksislærer notere hva som oppleves som studentens styrke og hva studenten må arbeide videre med.

VURDERINGS- KRITERIENE	STYRKE	BØR/MÅ ARBEIDE MER MED
1. Kunnskap		
2. Ferdighet		
3. Generell kompetanse		
4. Helhetlig vurdering		



Vurdering av student i barnehagepraksis i barnehagelærerutdanningen

Studentens navn		Studentnummer	
Studieår		Studium BLU/BLUS/ABLU	
Praksislærers navn			
Antall praksisdager vår og høst		Dokumentert fravær vår Egenmelding må vedlegges	
Antall lederdager			
Praksisbarnehage		Barnas alder	

1. Praksislærers vurdering:

Vurderingen bygger på:

- Praksislærers vurdering av student i barnehagen
- Praksislærers godkjenning av obligatoriske oppgaver som er gjennomført i barnehagen, jfr. undervisningsplanen
- Obligatorisk praksismøte hvor student, praksislærer og faglærer/pedagogikk lærer deltar
- Samtaler mellom praksislærer og faglærer/pedagogikk lærer ved praksismøte og ellers ved tvil om studentens måloppnåelse i praksisperioden

Bestått		Ikke bestått	
---------	--	--------------	--

Dato _____ Praksislærers underskrift _____

Dato _____ Styrers/barnehageleders underskrift _____

Dato _____ Studentens kvittering på mottatt melding _____

2. Pedagogikk lærers vurdering:

Vurderingen bygger på:

- Obligatoriske oppgaver og arbeidskrav knyttet til praksis som høgskolen skal godkjenne, jfr. undervisningsplanen
- Obligatorisk praksismøte hvor student, praksislærer og faglærer/pedagogikk lærer deltar
- Samtaler mellom praksislærer og faglærer/pedagogikk lærer ved praksismøte og ellers ved tvil om studentens måloppnåelse i praksisperioden

Godkjent		Ikke godkjent	
----------	--	---------------	--

Dato _____ Pedagogikk lærers underskrift _____

3. Etter en totalvurdering bekreftes det av høgskolen at praksis er:

Bestått		Ikke bestått	
---------	--	--------------	--

Dato _____ Studieleaders underskrift _____

Praksislærers vurdering av student i barnehagen

For hvert av hovedområdene skal praksislærer beskrive hva som oppleves som **studentens styrke og hva studenten må arbeide videre med, begge deler må fylles ut.** Læringsutbytteformuleringene er beskrevet i Retningslinjer for praksisopplæring, side 14. Vurderingen skal være rettleidende og støttende for studentens videre arbeid i studiet og skal framlegges ved ny praksisperiode.

VURDERINGS- KRITERIENE	STYRKE	BØR/MÅ ARBEIDE MER MED
1. Kunnskap		
2. Ferdighet		
3. Generell kompetanse		
4. Helhetlig vurdering		



Høgskolen i **Hedmark**
Campus Hamar

Melding om fare for *Ikke bestått* praksis

Studentens navn		Studentnummer	
Studieår			
Barnehage			

Melding om at du står i fare for ikke å få praksisperioden bestått.

Med dette meddeler vi deg at du står i fare for ikke å få bestått praksisperioden din. Denne meldingen er en bekreftelse på at du er gjort kjent med at praksislærer og pedagogikk lærer er i tvil om du vil nå høgskolens mål for praksis ved praksisperiodens slutt.

Spesielle kommentarer til praksisperioden, jfr. midtveisvurderingen:

Fortsettes på baksiden hvis det er for liten plass.

Dato

Praksislærers underskrift

Dato

Styrers kvittering på mottatt melding

Dato

Studentens kvittering på mottatt melding

Spesielle kommentarer til praksisperioden, jfr. Midtveisvurderingen forts.:



Høgskolen i Hedmark
Campus Hamar

Studentens evaluering av praksislærer og praksisbarnehage/praksisskole

Barnehage/Skole			
Praksislærer			
Periode			
Student/Studenter			
Studieår		Studium	

Mål: Forbedring og kvalitetssikring av praksis.

Framgangsmåte:

Studentene besvarer evalueringsskjemaet individuelt. Der flere studenter har vært hos samme praksislærer, kan de levere et samlet skjema. Skjemaet fylles ut før studenten avslutter praksis og skal danne utgangspunkt for en evalueringssamtale med praksislærer.

Praksislærer skal skrive under for å bekrefte at han/hun er kjent med innholdet i evalueringen, og selv beholde en kopi. Studenten/studentene leverer evalueringen til praksisadministrasjonen innen 10 dager etter avsluttet praksis.

Evalueringsskjemaet er et internt dokument og skal bare gjøres kjent for involverte parter, dvs. student, praksislærer, styrer/rektor og høgskolen.

Ta utgangspunkt i stikkordene nedenfor og skriv litt om hva som har vært bra og hvorfor, og hva som kunne blitt bedre og hvordan. Bruk evalueringsskjemaet på baksiden.

- **Forberedelser:** med praksislærer og praksisbarnehage/praksisskole
- **Barnehagen/skolen:** fysisk miljø, samspill med praksislærer, styrer/rektor og resten av personalet
- **Innhold i praksisperioden:** organisering, ansvars- og arbeidsoppgaver, oppgaver sett i forhold til mål for praksisen, sammenheng teori – praksis
- **Praksislærer:** som veileder, som yrkesrollemodell
- **Veiledning:** førveiledning, etterveiledning, veiledning underveis, individuell, i grupper, midtveisvurderingen, kvalitet, tidsbruk

Evalueringsskjema

Bra	Hvorfor?
Bedre	Hvordan?

Sted/dato: _____

Evalueringen er foretatt av:

Studentens navn

Studentens navn

Studentens navn

Studentens navn

Jeg er gjort kjent med innholdet i evalueringen:

Praksislærers navn



Høgskolen i Hedmark
Campus Hamar

Praksislærers evaluering av høgskolen

Barnehage/Skole			
Praksislærer			
Styrer/Rektor			
Student/Studenter			
Studieår		Studium	

Mål: Forbedring og kvalitetssikring av praksis.

Framgangsmåte:

Praksislærer fyller ut evalueringen og sender den til høgskolen sammen med vurdering av studenten/studentene innen 10 dager etter avsluttet praksis.

Evalueringsskjemaet er et internt dokument og skal bare gjøres kjent for involverte parter, dvs. praksislærer, styrer/rektor og høgskolen.

Ta utgangspunkt i stikkordene nedenfor og skriv litt om hva som har vært bra og hvorfor, og hva som kunne blitt bedre og hvordan. Bruk evalueringsskjemaet på baksiden.

- **Forberedelser:** informasjon fra høgskolen, førpraksismøte
- **Innhold i praksisperioden:** organisering, ansvars- og arbeidsoppgaver, innhold og arbeidsmengde
- **Høgskolen:** samarbeid, dialog, studieleder, faglærere og praksisadministrasjonen

Evalueringsskjema

Bra	Hvorfor?
Bedre	Hvordan?

Sted/dato:

Evalueringen er foretatt av:

Praksislærers navn

Styrers/Rektors navn

Skjema for didaktisk planlegging

- et forslag ut fra den didaktiske relasjonsmodellen til Bjørndal, B. og Lieberg, (1978)

INNHold Tema, fagområder, kulturstoff/læres toff, aktivitet	ARBEIDSMÅTER Organisering av sosialt og fysisk miljø, metoder, pedagogiske prinsipper	MÅL Produktmål - kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål. Prosessmål - opplevelsesmål og problemløsningsmål	DELTAKERFOR- UTSETNINGER Barnegruppens alder og kompetanse, personalets kompetanse	RAMME- FAKTORER Tid, rom, utstyr, økonomi, planer, sentrale og lokale føringer
BEGRUNNELSER				
VURDERING underveis og/eller til slutt				



Høgskolen i **Hedmark**
Campus Hamar

EGENMELDING FOR STUDENTER I PRAKSISOPPLÆRING

Navn _____ Studentnummer _____

Praksisbarnehage/ skole _____

Navn på praksislærer (e) _____

Egen sykdom Fravær f.o.m. dato _____ t.o.m. dato _____

Barns sykdom Fravær f.o.m. dato _____ t.o.m. dato _____

Annet fravær Fravær f.o.m. dato _____ t.o.m. dato _____

Årsak _____

Dato _____

Studentens underskrift _____

Praksislærer sin underskrift _____

Egenmeldingskjema skal vedlegges sluttvurderingen til studenten.
Sammenhengende fravær utover **tre dager** må dokumenteres med legeattest.
Se videre retningslinjer for fravær i Plan for praksisopplæring.

